

УКРАЇНА

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

від 15.11.2019

м.Івано-Франківськ

№ 595

**Про схвалення проекту регіональної
цільової програми соціального
захисту працівників, зайнятих на
роботах із шкідливими і важкими
умовами праці, на 2020-2024 роки**

З метою забезпечення реалізації державної політики щодо соціального захисту працівників, зайнятих на роботах із шкідливими і важкими умовами праці на підприємствах, в установах, організаціях усіх форм власності та в окремих фізичних осіб-підприємців, відповідно до законів України “Про пенсійне забезпечення”, “Про відпустки”, “Про оплату праці” та постанови Кабінету Міністрів України від 01.08.1992 року № 442 “Про порядок проведення атестації робочих місць за умовами праці”, а також інших нормативних актів з питань охорони і гігієни праці:

1. Схвалити проект регіональної цільової програми соціального захисту працівників, зайнятих на роботах із шкідливими і важкими умовами праці, на 2020-2024 роки (далі – Програма), що додається.

2. Департаменту соціальної політики облдержадміністрації (В. Корженьовський) внести проект програми на розгляд обласної ради.

3. Координацію роботи та узагальнення інформації щодо виконання розпорядження покласти на головного відповідального виконавця – управління праці департаменту соціальної політики облдержадміністрації (Я. Ульванська).

4. Контроль за виконанням розпорядження покласти на заступника голови обласної державної адміністрації С. Онищук.

Голова обласної
державної адміністрації

Денис Шмигаль

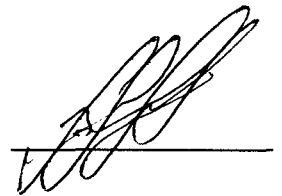
СХВАЛЕНО
розпорядження
облдержадміністрації
від 15.11.2019 № 595

ПРОЕКТ

**Регіональна цільова програма
соціального захисту працівників, зайнятих на роботах
із шкідливими і важкими умовами праці,
на 2020-2024 роки**

Замовник Програми:
Департамент соціальної
політики облдержадміністрації

В. Корженьовський

Керівник Програми:
Заступник голови
облдержадміністрації

С. Онищук

Погоджено:

Департамент економічного
розвитку, промисловості та
інфраструктури
облдержадміністрації

Ж. Табанець

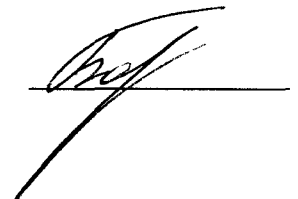
Департамент фінансів
облдержадміністрації

І. Мацькевич

Юридичний департамент
облдержадміністрації

Т. Боринський

**Паспорт
регіональної цільової програми соціального захисту працівників,
зайнятих на роботах із шкідливими і важкими умовами праці,
на 2020-2024 роки**

1. Ініціатор розроблення Програми: департамент соціальної політики облдержадміністрації.

2. Розробник Програми: департамент соціальної політики облдержадміністрації.

3. Термін реалізації Програми: 5 років.

4. Етапи фінансування Програми: 2020-2024 роки.

5. Орієнтовні обсяги фінансування Програми (тис. грн.): отримані кошти від здійснення госпрозрахункової діяльності зараховуються на рахунок по спеціальному фонду обласного бюджету (код функціональної класифікації 0813242 “Інші заходи у сфері соціального захисту і соціального забезпечення”).

Роки	Орієнтовні обсяги фінансування, тис. грн.			
	Всього	в т.ч. за джерелами фінансування		
		обласний бюджет	місцевий бюджет	інші джерела
2020	-	-	-	в межах кошторисних призначень
2021	-	-	-	в межах кошторисних призначень
2022	-	-	-	в межах кошторисних призначень
2023	-	-	-	в межах кошторисних призначень
2024	-	-	-	в межах кошторисних призначень

6. Очікувані результати виконання Програми:
забезпечення реалізації державної політики щодо соціального захисту працівників, зайнятих на роботах із шкідливими і важкими

умовами праці на підприємствах, в установах, організаціях усіх форм власності, в окремих фізичних осіб підприємців;

якісне проведення лабораторних досліджень стану шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу;

забезпечення об'єктивності результатів здійснених лабораторних досліджень та віднесення робочих місць до категорії із шкідливими і важкими умовами праці;

надання працівникам відповідно до законодавства пільг і компенсацій за роботу в несприятливих умовах праці;

правильність застосування списків виробництв, робіт, професій, посад і показників, які надають право на пільгове пенсійне забезпечення та додаткові відпустки;

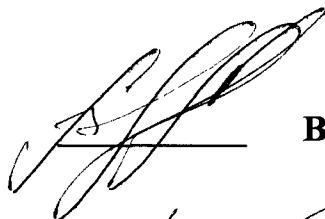
підвищення ефективності взаємодії з Управлінням Держпраці в області у підготовці висновків про встановлення та зміну підприємствам диференційованих тарифів соціального страхування залежно від небезпечності, шкідливості, важкості робіт та стану інших факторів умов праці, проектів законодавчих актів з питань дострокового виходу на пенсію окремих категорій працівників та надання додаткових відпусток, висновків про обґрунтованість пропозицій підприємств щодо змін у списках виробництв, робіт, професій, посад і показників, які надають право на пільгове пенсійне забезпечення та додаткові відпустки;

створення нормативної, інформаційно-довідкової документації щодо проведення атестації робочих місць і вивчення умов праці та формування банку даних шкідливих виробничих факторів за галузями народного господарства.

7. Термін проведення звітності: щоквартально до 15 числа місяця, наступного за звітним періодом, відповідно до п. 5 Порядку розроблення цільових програм, моніторингу та звітності про їх виконання, затвердженого розпорядженням облдержадміністрації від 05.03.2007 року № 99.

Замовник Програми:

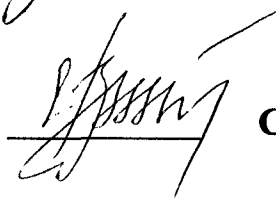
Департамент соціальної
політики облдержадміністрації

В. Корженьовський

Керівник Програми:

Заступник голови
облдержадміністрації

С. Онищук

**Обґрунтування доцільності розроблення і прийняття
регіональної цільової програми соціального захисту працівників,
зайнятих на роботах із шкідливими і важкими умовами праці,
на 2020-2024 роки**

Загальна частина Програми

Регіональна цільова програма соціального захисту працівників, зайнятих на роботах із шкідливими і важкими умовами праці, на 2020-2024 роки (далі – Програма) орієнтована на підвищення ефективності реалізації законів України “Про пенсійне забезпечення”, “Про відпустки”, “Про оплату праці” та постанови Кабінету Міністрів України від 01.08.1992 року № 442 “Про порядок проведення атестації робочих місць за умовами праці”, а також інших нормативних актів з питань охорони і гігієни праці.

Основою для створення Програми стали факти, які свідчать про незадовільний стан умов праці на підприємствах області.

За даними обстежень, що здійснювались на підставі проведених атестацій робочих місць за умовами праці за результатами санітарно-гігієнічних досліджень шкідливих факторів виробничого середовища та трудового процесу, в умовах, що не відповідають санітарно-гігієнічним нормам, працюють 13,3 тис. працівників або майже кожен четвертий.

Найбільша кількість працюючих (2,1 тис. осіб або 10,6 відс.) знаходиться під впливом дії шуму, що перевищує гранично допустимий рівень. На підприємствах добувної та нафтопереробної промисловості, нафтохімічного комплексу, енергетики та електротехнічної промисловості ця частка працюючих є значно вищою (від 15,4 до 36,7 відсотка).

В умовах, де концентрація хімічних речовин в повітрі робочої зони перевищує гранично допустимі, зайнятий кожен десятий працівник. Найбільше з них – на підприємствах добувної промисловості та розроблення кар’єрів, постачання електроенергії, газу, пари та у виробництві меблів.

Організація трудового процесу за показниками напруженості та важкості праці не відповідає санітарно-гігієнічним вимогам на кожному п’ятому робочому місці.

Відповідно до законодавства працівники, які зайняті на роботах із шкідливими і важкими умовами праці, користуються державними гарантіями, їм надаються пільги та компенсації: пенсія за віком на пільгових умовах, щорічні додаткові відпустки, доплати до тарифної ставки (окладу), скорочений робочий тиждень, безкоштовне отримання молока або рівноцінних харчових продуктів, лікувально-профілактичне харчування.

За даними статистичних спостережень кількість працівників, яким встановлено хоча б один із видів пільг та компенсацій за умови праці, становить 14,7 тис. осіб або 25,5 відс. облікової кількості штатних

працівників. Так, кількість працівників, які мають право на пільгове пенсійне забезпечення, становить 3,4 тис. осіб. Правом на щорічні додаткові відпустки за шкідливі умови праці користуються 11,5 відс. від зайнятих в основних галузях економіки області, за особливий характер праці – 8,3 відсотка. Найчастіше на підприємствах застосовуються доплати за несприятливі умови праці. Такі доплати мають право отримувати 14,8 відс. працюючих.

Упродовж останніх років різко збільшилась кількість громадян, які звертаються за отриманням матеріалів атестації робочих місць, необхідних для призначення пільгової пенсії, у зв'язку із незабезпеченням їх передачі до архівних установ після ліквідації підприємства. Накопичено унікальний досвід проведення атестації робочих місць та створено архівну базу матеріалів атестації робочих місць за умовами праці підприємств та організацій області, що сягає понад 6,5 тисяч справ.

Для наповнення Єдиного міжгалузевого банку даних безпеки та гігієни праці на робочих місцях в області створено та щорічно оновлюється реєстр підприємств із шкідливими умовами праці.

Санітарна лабораторія експертизи умов праці управління праці департаменту соціальної політики облдержадміністрації є єдиною в Україні лабораторією експертизи умов праці, яка на державному рівні захищає права працюючих у шкідливих умовах праці на всіх підприємствах незалежно від форм власності та господарювання, а також у фізичних осіб-підприємців. Лабораторія підтвердила право на проведення гігієнічних досліджень факторів виробничого середовища і трудового процесу, про що 29.12.2018 року внесено запис за № 79 до інформаційного переліку лабораторій та розміщено на офіційному сайті Держпраці України.

Мета і основні завдання Програми

Мета Програми полягає у реалізації прав трудящих на здорові і безпечні умови праці, пільгове пенсійне забезпечення, пільги та компенсації за роботу у несприятливих умовах залежно від шкідливих та небезпечних виробничих факторів.

Основними завданнями є:

санітарно-гігієнічне дослідження факторів виробничого середовища, важкості й напруженості трудового процесу на робочому місці;

комплексна оцінка факторів виробничого середовища і характеру праці на відповідність їхніх характеристик стандартам безпеки праці, санітарним нормам та правилам;

обґрунтування віднесення робочого місця до відповідної категорії за шкідливими умовами;

визначення (підтвердження) права працівників на пільгове пенсійне забезпечення, додаткову відпустку, скорочений робочий день, інші пільги і компенсації за роботу у несприятливих умовах;

складання переліку робочих місць, виробництв, професій та посад з пільговим пенсійним забезпеченням працівників;

регулювання відносин між роботодавцями і працівниками стосовно умов праці, пільг і компенсацій за роботу у несприятливих умовах.

Фінансове забезпечення Програми

Реалізація заходів Програми здійснюється за рахунок надходжень від платних послуг, що надаються санітарною лабораторією експертизи умов праці управління праці департаменту соціальної політики облдержадміністрації (підгрупа 25010200).

Здійснення фінансових операцій проводиться через головне управління Державної казначейської служби України в області по спеціальному фонду обласного бюджету (код функціональної класифікації 0813242 "Інші заходи у сфері соціального захисту і соціального забезпечення").

Очікувана ефективність виконання Програми

Реалізація Програми сприятиме:

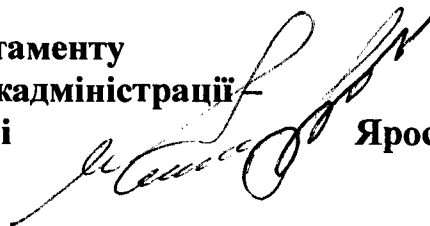
підвищенню ефективності взаємодії з Управлінням Держпраці в області щодо забезпечення реалізації державної політики стосовно соціального захисту працівників, зайнятих на роботах із шкідливими і важкими умовами праці;

якісному проведенню лабораторних досліджень стану шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу і об'єктивності результатів здійснених лабораторних досліджень та віднесення робочих місць до категорії із шкідливими і важкими умовами праці;

наданню працівникам відповідно до законодавства пільг і компенсацій за роботу в несприятливих умовах праці, правильності застосування списків виробництв, робіт, професій, посад і показників, які надають право на пільгове пенсійне забезпечення та додаткові відпустки;

створенню нормативної, інформаційно-довідкової документації щодо проведення атестації робочих місць і вивчення умов праці та формуванню банку даних шкідливих виробничих факторів за видами економічної діяльності області.

**Заступник директора департаменту
соціальної політики облдержадміністрації
начальник управління праці**

Ярослава Ульванська

**Додаток
до регіональної цільової програми соціального захисту працівників, зайнятих на роботах із шкідливими і важкими умовами праці, на 2020-2024 роки**

Перелік заходів, обсяги та джерела фінансування регіональної цільової програми соціального захисту працівників, зайнятих на роботах із шкідливими і важкими умовами праці, на 2020-2024 роки

Назва замовника: Департамент соціальної політики облдержадміністрації

Назва Програми: Регіональна цільова програма соціального захисту працівників, зайнятих на роботах із шкідливими і важкими умовами праці, на 2020-2024 роки

№ з/п	Найменування заходу	Виконавець	Термін виконання	Орієнтовані обсяги фінансування, тис. грн.					Очікувані результати
				роки	всього	в т.ч. за джерелами			
						обласний бюджет	місцевий бюджет	інші джерела	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I. Організаційне та нормативно-правове забезпечення									
1.	Забезпечення проходження працівниками лабораторії експертизи умов праці періодичного медичного огляду	Управління праці департаменту соціальної політики облдержадміністрації	Щорічно	2020-2024	-	-	-	власні надходження	Профілактика професійних захворювань працівників лабораторії
2.	Придбання нормативних та методичних	Санітарна лабораторія експертизи умов	Щорічно	2020-2024	-	-	-	власні надходження	Освоєння нових методик досліджень

4

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	матеріалів для проведення санітарно-гігієнічних досліджень факторів виробничого середовища, трудового процесу та гігієнічної оцінки	праці							факторів виробничого середовища, трудового процесу та гігієнічної оцінки
3.	Забезпечення проведення державної повірки і ремонту засобів вимірювальної техніки	Санітарна лабораторія експертизи умов праці	Щорічно	2020-2024	-	-	-	власні надходження	Забезпечення точності показів засобів вимірювальної техніки
4.	Упорядкування документів за 2014-2019 роки	Управління праці департаменту соціальної політики облдержадміністрації спільно з санітарною лабораторією експертизи умов праці	2020	2020	-	-	-	власні надходження	Поповнення архівної бази матеріалів атестації робочих місць за умовами праці та реєстру підприємств із шкідливими факторами виробничого середовища
II. Захист працівників, зайнятих на роботах із шкідливими і важкими умовами праці									
1.	Вивчення умов і безпеки праці на робочих місцях у суб'єктів господарювання	Санітарна лабораторія експертизи умов праці	Постійно	2020-2024	-	-	-	власні надходження	Недопущення трудових спорів стосовно умов праці, пільг і компенсацій за

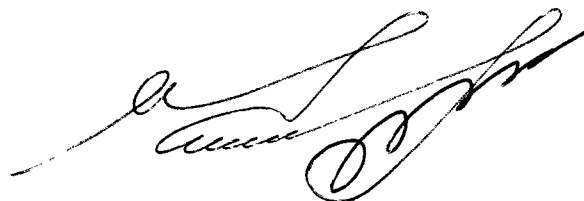
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	згідно поданих заявок, укладених договорів та плану роботи								роботу у несприятливих умовах
2.	Проведення лабораторних досліджень фізичних, хімічних і психофізіологічних шкідливих виробничих факторів	Санітарна лабораторія експертизи умов праці	Постійно	2020-2024	-	-	-	власні надходження	Визначення концентрації шкідливих факторів на робочих місцях
3.	Оформлення протоколів лабораторних досліджень за формами, затвердженими МОЗ України, та карт фотографій робочого часу	Санітарна лабораторія експертизи умов праці	Постійно	2020-2024	-	-	-	власні надходження	Віднесення робочих місць до відповідного класу шкідливих і небезпечних умов праці
4.	Оцінка факторів виробничого середовища та трудового процесу, надання гігієнічної оцінки умов та характеру праці, визначення пільг і компенсацій працівникам за роботу в	Санітарна лабораторія експертизи умов праці	Постійно	2020-2024	-	-	-	власні надходження	Встановлення відповідно до законодавства пільг та компенсацій за роботу в несприятливих умовах праці

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	несприятливих умовах праці								
5.	Надання методичної допомоги атестаційним комісіям підприємств, установ, організацій та фізичним особам-підприємцям з питань якісного проведення атестації робочих місць за умовами праці, у розробці першочергових заходів щодо поліпшення умов праці	Управління праці департаменту соціальної політики облдержадміністрації спільно з санітарною лабораторією експертизи умов праці	Постійно	2020-2024	-	-	-	власні надходження	Правильне застосування списків виробництв, робіт, професій, посад і показників, які надають право на пільгове пенсійне забезпечення та додаткові відпустки
6.	Проведення моніторингу надання пільг і компенсацій з урахуванням результатів атестації робочих місць, а також за їх відображенням у колективних договорах підприємств	Управління праці департаменту соціальної політики облдержадміністрації спільно з санітарною лабораторією експертизи умов праці	Постійно	2020-2024	-	-	-	власні надходження	Соціальний захист працівників, зайнятих на роботах із шкідливими і важкими умовами праці

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
7.	Налагодження ефективної взаємодії з Управлінням Держпраці в області щодо обміну інформацією про виявлені порушення норм трудового законодавства	Управління праці департаменту соціальної політики облдержадміністрації	Щомісячно	2020-2024	-	-	-	-	Державний контроль за дотриманням вимог законодавства про умови та охорону праці
8.	Проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи серед роботодавців та профспілок з питань атестації робочих місць за умовами праці	Управління праці департаменту соціальної політики облдержадміністрації	Постійно	2020-2024	-	-	-	-	Своєчасне проведення атестації робочих місць за умовами праці
9.	Участь у розгляді і підготовці пропозицій про встановлення підприємствам диференційованих тарифів соціального страхування залежно від небезпечності, шкідливості, важкості робіт та стану інших факторів умов праці	Управління праці департаменту соціальної політики облдержадміністрації спільно з санітарною лабораторією експертизи умов праці	За потреби	2020-2024	-	-	-	-	Удосконалення законодавства та нормативно-правових актів з питань умов та охорони праці

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
10.	Участь у роботі Комісії з питань визначення пільгового стажу працівникам ліквідованих підприємств	Управління праці департаменту соціальної політики облдержадміністрації	За потреби	2020-2024	-	-	-	-	Забезпечення права працівників виходу на пенсію за віком на пільгових умовах
11.	Участь у розгляді спорів між роботодавцем і працівниками про надання пільгових пенсій і додаткових відпусток	Управління праці департаменту соціальної політики облдержадміністрації спільно з лабораторією експертизи умов праці	За потреби	2020-2024	-	-	-	власні надходження	Надання роз'яснення положень нормативно-правових актів

**Заступник директора департаменту соціальної політики обласної державної адміністрації –
начальник управління праці**

Ярослава Ульванська